

Kunnallisen perhepäivähoidon kustannuskorvaukset ajalla 1.1.-31.12.2023

Opkalk 08.02.2023 § 2
90/02.05.00.00/2023

Valmistelija varhaiskasvatusjohtaja Anu Vartiainen puhelin 044 4970 115:

Suomen Kuntaliitto on lähettänyt yleiskirjeellä 14/2022 suosituksen kunnallisen perhepäivähoidon kustannuskorvauksista vuodelle 2023. Kuntaliitto on keskustellut asiasta KT Kuntatyönantajien ja Julkisen alan unioni JAU ry:n kanssa.

Omassa kodissaan työskentelevälle kunnalliselle perhepäivähoitajalle korvataan lapsen hoidosta aiheutuneet välittömät kustannukset Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen KVTES (2022-2025) perhepäivähoitajia koskevan liitteen 12 13 §:n (Perhepäivähoidon kustannuskorvaukset) mukaan Suomen Kuntaliiton kulloinkin voimassa olevan perhepäivähoidon kustannuskorvauksia koskevan suosituksen perusteella. Kustannuskorvauksia tarkistettaessa käytetään perusteena elintarvikekustannusten osalta kuluttajahintaindeksin ravintoryhmän ala indeksiin ja muiden kustannusten osalta kuluttajahintaindeksin muutosta. Suositusta tarkistetaan kalenterivuositain käyttäen laskennan perusteena viimeisimpiä tilastokeskuksen julkaisemia toteutuneita indeksejä.

Omassa kodissaan työskentelevälle kunnalliselle perhepäivähoitajalle hyväksytään tulon hankkimisesta aiheutuneina menoina vähennykseksi työnantajan maksamat kustannuskorvaukset maksetun määräisenä ilman eri selvitystä. Kustannuskorvauksen ulkopuolelle jäävät tulonhankkimiskulut perhepäivähoitaja voi vähentää verotuksessa erillisen selvityksen perusteella. Jos kunta on kuitenkin korvannut perhepäivähoitajalle jonkin tulonhankkimiskulun normaalin kustannuskorvauksen lisäksi, tällaisesta kulusta ei myönnetä vähennystä.

Suomen Kuntaliitto suosittelee omassa kodissaan työskenteleville perhepäivähoitajille seuraavien yksikköhintojen pohjalta laskettuja kustannuskorvauksia. Korvausten on tarkoitus kattaa hoidosta hoitajalle aiheutuvat todelliset kustannukset.

alle kouluikäinen lapsi

- aamiainen tai välipala tai iltapala, € 0,88
- lounas tai päivällinen, € 2,09
- muu kustannus/pv, € 2,04

Muun kustannuksen osuus muussa kuin kokopäiväisessä hoidossa lasketaan suhteutettuna päivittäisen hoitoajan ajoittumiseen ja pituuteen.

Muu perhepäivähoito

Järjestettäessä perhepäivähoitoa saman perheen lapsille heidän omassa kodissaan ei elintarvikekorvausta varhaiskasvatuslain 11 § 2 momentin (540/2018) mukaisesti suoriteta. Sen sijaan elintarvikekorvaus maksetaan ruokailusta vastaavalle perheelle /perheille kaikista hoidossa olevista lapsista silloin, kun kaikki lapset eivät ole saman perheen lapsia.

Hoitajan ruokailusta lapsen kotona tapahtuvassa hoidossa sopivat joko lapsen vanhemmat tai hoitaja tai kunta, vanhemmat ja hoitaja kussakin tapauksessa erikseen.

Ryhmäperhepäivähoidossa ei kustannuskorvauksia suoriteta silloin, kun kunta hankkii toimintaa varten ravinto- ja muut tarvikkeet.

Päivähoidossa tarjottavat ateriat

Varhaiskasvatustilain 11 §:n momentin mukaan varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle on järjestettävä lapsen ravitsemustarpeet täyttävä terveellinen ja tarpeellinen ravinto. Ruokailu järjestetään ohjatusti kaikille läsnä oleville lapsille. Kunnan tulee hoitosuhteen alkaessa määritellä hoitosopimuksessa lapselle päivähoidossa tarjottavat ateriat. Lapselle tarjottavien aterioiden määrä riippuu lapsen hoi to ajoista. Hoitosopimuksen muutos saattaa edellyttää myös aterioiden määrän tarkistamista.

Kustannuskorvaus hoidossa järjestettävästä tarpeellisesta ravinnosta muodostuu siten, että edellä mainituista yksikköhinnoista kootaan lapsen hoitoajan pituudesta ja ajoittumisesta riippuen korvaus niistä aterioista, jotka hoitosopimuksessa on todettu.

Erityisruokavaliot

Erityisruokavalio järjestetään lapselle terveydellisistä ja varhaiskasvatustilain 11 §:stä johtuvista syistä. Hoitosopimuksessa määritellään erityisruokavalioiden tarve ja toteuttaminen. Samalla arvioidaan, aiheuttaako erityisruokavalio lisäkustannuksia hoidon järjestämisessä. Tavallisimpien erityisruokavalioiden ollessa kysymyksessä lisätään siitä aiheutuvina kustannuksina enintään 30 % tavallisen ruokavaliion aiheuttamiin kustannuksiin.

Valtion ravitsemusneuvottelukunnan 2018 julkaiseman ”terveyttä ja iloa ruuasta varhaiskasvatuksen ruokailusuositus” -mukaan terveydellisistä syistä erityisruokavaliota noudattavalle tai erityistarpeiselle lapselle tarjotaan varhaiskasvatuksessa sopivaa ja turvallista ruokaa. Erityisruokavaliot, joissa ruokavalio on osa sairauden hoitoa, edellyttävät hoitavan lääkärin todistusta. Käytännön toteuttamisessa apuna on tarvittaessa ravitsemusterapeutin laatima yksilöllinen ohjeistus. Diabetesta sairastava lapsi ei tarvitse erityisruokavaliota vaan hänelle sopii tavanomainen varhaiskasvatuksessa tarjottava ruoka.

Lisäksi kansallisen allergiaohjelman 2008 – 2018, Päivähoidon allergiaohje -työryhmän laatiman Allerginen lapsi päivähoidossa -ohjeen mukaan pääsääntö on, että allerginen lapsi syö päivähoidossa samaa ruokaa kuin muut lapset, jollei allergiaruokavaliion välttämättömyydestä ole lääkärinlausuntoa.

Erityisruokavaliota korvattaessa kustannuskorvauksissa otetaan huomioon vain raaka-aineiden lisäkustannukset. Tehtyjen kustannuslaskelmien mukaan tavallisimpien erityisruokavalioiden osalta kustannuskorvauksia voisi korottaa seuraavasti:

	%
vähälaktoosinen ruokavalio	5
laktoositon	0-10
gluteeniton (keliakia)	30
maidoton	0-15
vilja-allergia	5-30

Korotusprosentti vaihtelee sen mukaan, kuinka tiukasta dieetistä on kyse ja mitä tuotteita käytetään korvaavina tuotteina. Kustannuksiltaan kalliiden ruokavalioiden, esim. keliakia tai usean eri sairauden aiheuttama erityisruokavalio, osalta lisä kustannukset tulisi määritellä tapauskohtaisesti todellisten menojen mukaisina. Lisäkustannuksista tulee antaa verottajalle erillisselvitys. Tällöin ruokavalion tulee olla hoitavan lääkärin ja/tai ravitsemusasiantuntijan määrittelemä.

Varhaiskasvatuslain 11 § 2 momentin mukaan kustannuskorvaus ei koske kliinisiä ravintovalmisteita tai niihin verrattavia tuotteita (esim. äidinmaidonvalmiste tai lehmänmaitoa korvaavat valmisteet), jotka korvataan sairausvakuutuslain (1224/2004) nojalla.

Muut kustannukset

Kustannuskorvaussuosituksen muita kustannuksia koskeva osuus sisältää korvauksen muista kuin ravintoaineista aiheutuvista tavanomaisista menoista kuten huoneiston käytöstä, sähköstä, vedestä, lämmöstä, askartelutarvikkeista ja leikkivälineistä, lapsen hoitoon liittyvistä puheluista yms. menoista.

Suomen Kuntaliiton yleiskirje 14/2022 on esityslistan oheismateriaalina.

Päätösehdotus	Opetus- ja kasvatuslautakunta hyväksyy maksettavan kunnallisen perhepäivähoidon kustannuskorvaukset ajalla 1.1.- 31.12.2023 Suomen Kuntaliiton suosituksen mukaisesti.
Esittelijä	sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja Juha Valta
Päätösesitys	Opetus- ja kasvatuslautakunta hyväksyy maksettavan kunnallisen perhepäivähoidon kustannuskorvaukset ajalla 1.1.- 31.12.2023 Suomen Kuntaliiton suosituksen mukaisesti.
Käsittely	Ennen asian käsittely lautakunnan jäsen Eero Suomela ilmoitti olevansa esteellinen asian kohdalla, koska hänen vaimonsa toimii perhepäivähoitajana. Ilmoituksensa jälkeen Suomela poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi klo 18.27.
Päätös	Opetus- ja kasvatuslautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että asiakohdan päätöksenteon jälkeen Suomela palasi kokoukseen klo 18.31.